

Dosarul nr. 2ra-1672/2022
2-18143611-01-2ra-25112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (D. Crigan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Lilia Andronic, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu și de Ina Alexandrova,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ina Alexandrova împotriva Liliei Andronic cu privire la împărțirea bunului imobil proprietate comună pe cote-părți, evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ, încasarea despăgubirii pentru impedimentele create în folosirea de cota-parte, împotriva deciziei din 05 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 28 martie 2018, Alexandrova Ina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liliei Andronic cu privire la împărțirea bunului imobil proprietate comună pe cote-părți prin vânzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți deținute, evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ, încasarea despăgubirii pentru impedimentele create în folosirea de cota-parte din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, este coproprietara a $\frac{1}{2}$ cotă-parte a imobilului amplasat în mun. Xxxx, nr. cadastral xxxx, cu suprafața de 48,4 m², compus din 2 camere, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile. De asemenea, bunul imobil litigios aparține și pârâtei cu drept de proprietate comună pe cote-părți, a câte $\frac{1}{2}$ cotă-parte, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile nr.0100/18/29628 din 02 martie 2018 și prin certificatul cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună în devălmășie din 07 noiembrie 2017.

A relatat reclamanta că, inițial bunul imobil a fost dobândit în proprietate privată de către ea și tatăl său, Alexandrov Mihail (actualmente decedat), în temeiul contractului de vânzare – cumpărare, transmitere - primire a locuinței în proprietate privată nr. 11-160 din 29 noiembrie 1996. Acest fapt se confirmă și prin certificatul nr. 040776 seria TS privind participanții la privatizare, precum și

prin extrasul din Registrul bunurilor imobile nr. 0100/17/102433 din 31 iulie 2017. După decesul tatălui Alexandrov Mihail, la data de 15 ianuarie 2015, Alexandrova Ina a depus declarație notarului Viorica Nagacevschi, privind moștenitorii averii succesoriale rămase după decesul tatălui Alexandrov Mihail. Ulterior, pe numele pârâtei, Andronic Lilia a fost emis, la data de 25 octombrie 2015 certificat de calitate de moștenitor testamentar al averii lui Alexandrov Mihail.

A invocat reclamanta că, prin informația notarului Viorica Nagacevschi nr. 6 din 28 ianuarie 2015 s-a comunicat că Andronic Lilia la data de 18 septembrie 2014 a depus solicitare de acceptare a succesiunii rămasă după decesul tatălui Alexandrov Mihail și a depus testamentul cu nr. 3423, obținând calitatea de moștenitor testamentar. S-a mai comunicat că la expirarea termenului de 6 luni din momentul survenirii decesului cet. Alexandrov Mihail, decedat la xxxx, va fi eliberat certificat de moștenitor. Astfel, la 07 noiembrie 2017 pârâta, Andronic Lilia a obținut certificatul de moștenitor testamentar nr. 19422, care a fost înregistrat la aceeași dată, fapt ce se confirmă prin extrasul din Registrul bunurilor imobile nr. 0100/152588 din 16 noiembrie 2017. Or, din data de 07 noiembrie 2017, Andronic Lilia este coproprietara a ½ cotă-parte a imobilului amplasat în xxxx, nr. cadastral xxxx.

A notat reclamanta că, este necesară împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți, prin vânzarea bunului la licitație întru evitarea litigiilor și neînțelegerilor între actualii coproprietari. Însă, Andronic Lilia împiedică reclamanta să se folosească de ½ cotă parte din bunul imobil ce-i aparține cu drept de coproprietate, declarându-i că bunul este proprietatea dânzei, din care motiv i-a restricționat accesul și îi pune piedici în folosirea bunului imobil nominalizat. Astfel, Alexandrova Ina nu folosește bunul imobil de mai mulți ani, iar Andronic Lilia promite răscumpărarea cotei-părți ce-i aparține, însă fără a întreprinde măsuri de realizare a promisiunilor.

A susținut că, pârâta a refuzat toate modalitățile de împărțire propuse de către reclamantă, inclusiv a refuzat stabilirea unui mod de vânzare a imobilului nominalizat. Astfel, încetarea proprietății comune pe cote-părți prin vânzarea bunului la licitație este unica soluție întru respectarea drepturilor coproprietarilor actuali a bunului imobil și evitarea lezării dreptului pe viitor. Dat fiind faptul că Andronic Lilia folosește întregul bun imobil și o împiedică în folosirea bunului imobil, urmează să fie despăgubită pentru împiedicarea folosirii și dispunerii de cota parte din bunul imobil pentru perioada ultimilor 3 ani cu suma bănească de 54 000 de lei.

La 03 iulie 2018, Alexandrova Ina a depus cerere privind majorarea cuantumului pretențiilor, prin care a solicitat împărțirea bunului imobil nr. cadastral xxxx amplasat mun. Xxxx prin vânzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți deținute, respectiv ½ reclamantei Alexandrova Ina și ½ pârâtei Andronic Lilia, evacuarea pârâtei, Andronic Lilia din bunul imobil nr. cadastral xxxx amplasat mun. Xxxx, fără acordarea altui spațiu locativ, încasarea de la Andronic Lilia în beneficiul Inei Alexandrova a sumei de 62 250 de lei, cu titlu de despăgubire pentru exercitarea în mod exclusiv a folosirii bunului comun fără acordul pârâtei, împiedicarea folosirii și dispunerii de cota parte din bunul imobil, cât și încasarea de la Andronic Lilia în beneficiul Inei Alexandrova a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în

sumă de 6 278 de lei și cheltuieli de judecare a cauzei în sumă de 1 233,25 de lei.

Ulterior, la 09 octombrie 2018, 05 decembrie 2018, 10 aprilie 2019, 18 noiembrie 2019 și 10 decembrie 2019, reclamanta Alexandrova Ina a mărit cuantumul pretențiilor, solicitând în final încasarea de la Andronic Lilia suma de 87 750 de lei, cu titlu de despăgubire pentru exercitarea în mod exclusiv a folosirii bunului comun fără acordul său, împiedicarea folosirii și dispunerii de cota parte din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 7 358 de lei, cheltuieli de judecare a pricinii în sumă de 1 233,25 de lei.

Prin încheierea protocolară din 01 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost restituită cererea reconvențională depusă de Andronic Lilia, reprezentată de avocatul Mocanu Victor.

Prin hotărârea din 28 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Alexandrova Ina împotriva Liliei Andronic.

S-a dispus partajarea bunului imobil apartamentului xxxx, situat în mun. Xxxx, prin vânzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și atribuirea în proprietatea reclamantei Alexandrova Ina a prețului proporțional a $\frac{1}{2}$ cotă-parte ce-i aparține cu drept de proprietate și atribuirea în proprietatea pârâtei a prețului proporțional a $\frac{1}{2}$ cotă-parte, ce-i aparține cu drept de proprietate.

S-a încasat de la Andronic Lilia, în beneficiul Inei Alexandrova, taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 7 208 de lei, suma de 608,43 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei și suma de 6 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 10 iunie 2021, Alexandrova Ina a declarat apel împotriva hotărârii din 28 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea în care a fost respinsă acțiunea, cu pronunțarea unei decizii noi de admiterea integrală a acțiunii.

La 24 iunie 2021, Andronic Lilia, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Prin decizia din 05 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel depuse Alexandrova Ina și de către Andronic Lilia, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu, și a fost menținută hotărârea din 05 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că, potrivit raportului de expertiză din 16 septembrie 2020 s-a constatat cu certitudine că partajarea în natură a apartamentului nr. xx, amplasat în mun. Xxxx este imposibilă. Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei instanța a conchis că, partajarea proprietății comune prin vânzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, este justificată. Astfel, prima instanță corect a admis pretenția și a dispus partajarea bunului imobil, apartamentul xxxx, situat în mun. Xxxx, prin vânzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și atribuirea în proprietatea reclamantei Alexandrova Ina a prețului proporțional a $\frac{1}{2}$ cotă-parte ce-i aparține cu drept de proprietate și atribuirea în proprietatea pârâtei Andronic Lilia, a prețului proporțional a $\frac{1}{2}$ cotă-

parte ce-i aparține cu drept de proprietate.

A mai reținut instanța de apel că Andronic Lilia a obținut dreptul de proprietate asupra a ½ cotă parte prin certificatul de moștenitor testamentar, care a fost notat în registrul bunurilor imobile. Prin urmare, nu există nici un temei legal pentru evacuarea persoanei, până la licitație și până la etapa de executare a hotărârii judecătorești. Astfel, pretenția reclamantei privind evacuarea din imobil fără acordarea altui spațiu locativ a Liliei Andronic, este neîntemeiată și corect a fost respinsă.

A menționat Curtea de apel Chișinău că Alexandrova Ina, contrar prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu a probat faptul că, Andronic Lilia, i-ar fi creat careva impedimente întru exercitarea dreptului său de proprietate. Argumentele invocate în acest sens fiind declarative. Prin urmare, pretenția acesteia privind încasarea despăgubirii pentru împiedicarea folosirii cotei-părți din bunul imobil proprietate comună, este neîntemeiată și prima instanță just a respins-o. Instanța de apel a considerat că suma de 6 000 lei, cu titlu de compensație pentru cheltuielile de asistență juridică suportate acordată de prima instanță, este echitabilă.

A relata instanța de apel că concluzia primei instanțe, referitor la admiterea parțială a acțiunii este justă și argumentată. În opoziție, apelantele nu au prezentat argumente plauzibile în combaterea soluției adoptate de prima instanță. Astfel, în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, Colegiul a conchis că instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a aplicat corect normele de drept material și procedural.

La 17 noiembrie 2022, Andronic Lilia, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 05 octombrie 2022 prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că, instanțele inferioare au încălcat și aplicat eronat normele dreptului material și procedural, astfel încât concluziile expuse în actele judecătorești sunt în contradicție cu legislația în vigoare și cu circumstanțele cauzei.

Recurenta nu este de acord cu dispunerea vânzării bunului la licitație, în situația în care ea dorește să-i rămână apartamentul în proprietate și să achite sultă bănească conform prețurilor reale de piață pentru ½ cotă-parte intimatei Alexandrova Ina din apartament. Dorința recurente de achitare a unei sulte în schimbul întregului bun a fost manifestată până la inițierea procesului civil.

Relatează că, vânzarea bunului la licitație și evacuarea recurente cu 2 copii minori din apartament este o soluție foarte gravă pentru dînsa și îi încalcă dreptul de proprietate și dreptul de răscumpărare a cotei-părți, de care beneficiază, în situația în care recurenta nu are alt apartament.

Menționează că, la 01 martie 2021, Andronic Lilia prin reprezentantul său anterior, a depus cerere reconvențională, prin care a solicitat atribuirea apartamentului în proprietatea sa în schimbul unei sulte, însă instanța de fond absolut neîntemeiat a restituit cererea. Odată ce prin acțiunea reconvențională se solicita atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea părâtei, iar în acțiunea inițială a reclamantei se solicita împărțirea prin vânzarea la licitație,

admiterea acțiunii reconvenționale excludea totalmente admiterea acțiunii inițiale.

Consideră că, instanța de fond a restituit neîntemeiat cererea reconvențională privind atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte depusă de fostul avocat al pârâtei Andronic Lilia în prima instanță, totodată explicând că pârâta are dreptul de a se adresa cu acțiune separară în instanța de judecată.

Susține că, instanța de apel, care are atribuții de dezvoltare devolutivă a fondului cauzei la judecarea apelului, nu a constatat și elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond și, ca urmare, a pronunțat o soluție pripită.

La 16 ianuarie 2023, Alexandrova Ina, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 05 octombrie 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie admisă integrală cererea de chemare în judecată.

În motivarea recursului a invocat că, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată, au fost aplicate și interpretate eronat normele dreptului material și procedural.

Consideră recurenta că soluția adoptată de către instanța de apel, constituie o încălcare a prevederilor legale, care impun o examinare completă, obiectivă și sub toate aspectele a cauzei civile.

Relatează că Lilia Andronic, fără nici un temei legal continuă folosirea întregului bun imobil și creează recurentei impedimente în folosirea cotei părți din apartamentul xxxx, situat în mun. Xxxx.

La 28 noiembrie 2022 și la 19 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copiile cererilor de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisorile de însoțire anexate la materialele dosarului (f.d. 217, 232, vol. 2).

La 06 februarie 2023, Andronic Lilia, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu, a depus referință prin care a solicitat declararea recursului depus de Alexandrova Ina inadmisibil, cu admiterea cererii de recurs depusă de Lilia Andronic.

Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 05 octombrie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces, la data de 15 noiembrie 2022, însă date despre recepționarea acesteia, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Andronic Lilia, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu, a depus cerere de recurs la 17 noiembrie 2022, iar Alexandrova Ina, a depus recurs la data de 16 ianuarie 2023, astfel, ambii recurenți s-au conformat prevederilor legale, declarând recursuri împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data

primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea *Botten v. Norway*, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmrs c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de Lilia Andronic, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu și de Ina Alexandrova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Lilia Andronic, reprezentată de avocatul Iulia Sîrbu, și de Alexandrova Ina.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh